

popustil. V Banatu stanejo vina, ki imajo 9—10 odstotkov alkohola, 14—16 K, 11—13 odst. alkohola 17—22 K. Približno iste cene vladajo v Dalmaciji.

Državna trošarina na vino se je povzdignila na 200 K pri hektolitru, to je na 2 K pri litru. V Ljubljani pa so razen tega še povzdignili občinsko trošarino od 200 K na 400 K, tako da plačujejo ljubljanski trgovci in gostilničarji skupaj 6 K trošarine od vsakega litra vina.

Izvoz našega vina v Čehoslovaško, o katerem se je v zadnjem času precej govorilo in pisalo, ne bo dosegel večjega obsega iz sledečih vzrokov: Vsled nagle razne češke valute se je poslabšal položaj češke trgovine, industrije. Široki sloji naroda in delavcev trpijo pod stagnacijo in si ne morejo privoščiti glažek vina za priboljšek. Konsum vina je torej padel na zelo nizko stopnjo. Pivo, ki je dokaj cenejše, dela vinu občutno konkurenco. Tudi pomanjkanje denarja vpliva prav občutno na razmah vinske trgovine. Nadalje pa si je Čehoslovaška že zasigurala po trgovskih pogodbah z Italijo in Francijo na tisoče in tisoče hektolitrov vina na uvoz. Naša Jugoslavija pa je med tem časom seve spala.

Umetna vina. Velika poljska država mora skoraj vse vino, ki ga rabi, uvažati iz tujih krajev. Ker stoji njena valuta zelo nizko in so vinske cene radi tega zelo visoke in ker nima postav, ki bi strogo zabranjevala izdelovanje umetnih vin, so začeli v vsakem večjem mestu izdelovati gotovi spekulanti umetna vina, kateri prodajajo po 1000 do 1100 K za liter in si delajo s temi masne dobičke. Take vinske fabrike škodujejo seveda poštnim vinskim trgovcem, najbolj pa vinogradnikom.

Ormož. Na nedeljskem prvem občnem zboru okrajstva jugoslovanskih vinogradnikov je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Košar, v odbor: Poterč, Petrovar, Zadravec, Kočevar, Meško, Tomazič! Akoravno ne odgovarja število naših odbornikov (4:3) proporciju, ker bi po moči naše stranke moralo biti razmerje 6:1, smo vendar glasovali za predlagano listo, radi važnosti gospodarske zadeve.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih sadnega drevja se vrši na državni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru dne 17. junija t. l. Prijave za tečaj, ki je brezplačen in se začne ob 9. uri, je vpsolati ravnanstvu šole najpozneje do 15. junija.

Boj rujavemu hrošču! Ker nam dela rujavi hrošč neizmerno škodo, je dolžnost vsakogar, da ga zatira. Šolski otroci in mladina sploh se naj loti z vso vnuemno, da zatire tega škodljivca. Nabrani hrošči se naj spravijo v posodo in z vročo vodo poparijo. Posušeni rujevji hrošči so dobra hrana za kokoši in za svinje. Torej boj rujavemu hrošču.

Trgovina z živim blagom na zagrebškem trgu. Položaj na zagrebškem živinskem trgu gre glede cen živini vedno na kvišku. Vsled izvoza naše živine v inozemstvo se dvigajo cene našemu živemu blagu in še bodo rasle. Pitanih pri nas ni več na prodaj, radi tega je tudi pri nas tako malo masti, ki je dosegla neverjetno ceno 110 K 1 kg. Vzrok, da cene masti tako rastejo, je podražanje koruze in ker pride kuruza dražje, ako se proda na žitnem trgu, kakor pa, ako bi se z njo pitalo svinje. Debele svinje so se prodajale minuli teden na zagrebškem sejmu po 85—90 K 1 kg žive vage. Sploh pa so plačevali svinjski trgovci in mesarji za debele svinje vsako ceno. Polpitane svinje so se plačevale po 70—80 K, žive suhe svinje po 66—70 K kg. Prvovrstno suho govedo se je gibalo v cenah po 40—45 K, govedo II po 36—40 K, govedo III po 30—32 K. Za krave se je plačevalo različno po njihovi kakovosti 20—26 K. Zaklane debele svinje (blago za izvoz v Čehoslovaško in Nemčijo) so se prodajale po 105—110 K, polpitane zaklane svinje po 90—95 K, suhe zaklane svinje po 90—100 K. Soljeni speh je bil po 96—100 K, posušeni po 100—104 K.

Svinjski sejm v Mariboru. Na svinjski sejm dne 12. maja 1922 se je pripeljalo 217 svinj, 1 koza in 2 kozlička. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 300—450 K, 7—9 tednov stari 600—700 K, 3—4 mesece stari 1100—1200 K, 4—6 mesecev stari 1400—1600 K, 8—10 mesecev stari 2000—2500 K, Pol pitane 1 kg žive teže 60—62 K, kože komad 500—650 K, kozliček 250 K.

Sejm se vrši pri Sv. Urbanu pri Ptujju dne 26. maja 1922.

Cene kožam. Lahke kože 42—44 K, težke kože 47—48 K, bosanske in dalmatinske kože 38—42 K. Telečje kože so se kupovale minuli teden v Zagrebu po 65—70 K. Izvoz telečjih kož v Nemčijo je prekinjen radi nizkega valutnega stanja nemške marke. Ovčje in kozje kože so bile po 34—40 K.

Cene za krmo in slamo v Mariboru. 1 meterski stot stane 187—200, otave 200, ovsene slame 112—125.

Čebelarji! V nedeljo, dne 28. maja, priredi potovalni učitelj za čebelarstvo g. Jurančič enodnevni čebelarški tečaj v Jarenini. Dnevni red: Dopoldne od 8. do 12. ure predavanje v zgornji šoli. Popoldan od 2. ure naprej praktično predavanje pri vzornem čebelnjaku g. Valentina Toplak. Čebelarji iz bližnje okolice, udeležite se tega važnega tečaja polnoštevno! Čebelarji, ki pridejo od dalje in hočejo obed, naj naznanijo po dopisnici to tajništvu tukajšnje čebelarske podružnice, da se obed pravočasno v gostilni naroči.

Franjo Rudl, Maribor—Kamnica.

Solnčnice.

Prijatelji narave! Ni še za letošnje leto prepozno, da sejete več solnčnic, kakor dosedaj. Solnčnice (Helianthus annuus) rabi 140—168, povprečno 150 dni, da dozori. Na enem kvadratmetru zemlje treba 3—4 komadov, daje pa rastlina četrto do pol litra semena, torej polovico več kakor mak. Olje iz tega semena je prvovrstno kot jedilno — in vsako drugo — kakor tudi za krmo za svinje.

Važen pa je cvet sam, na katerem čebele od jutra do večera nemudoma srkajo med in cvetni prah ravno v času, ko druge rastline v jeseni nimajo več redilnega soka. Torej je ta lastnost za čebelarje posebna vrednost, pa ne samo za čebelarje, ampak v obče za sadno drevje. Potem za vse koristne žuželke, katere spomladi oplodijo jabolčni cvet in s tem delom več koristijo, kakor se to v obče upošteva — je važno, da se dotične žuželke ohranijo tudi za jesen in zimo, da v bodoči spomladi zopet krepko nastopijo na novo delovanje.

In za to so jesenske cvetlice, posebno solnčnice, katere trajno cvetijo in imajo obilno dotičnih hranilnih, oziroma redilnih snovi in to je za zimsko prehrano jako važno.

Če nimate prostora med koruzo in krompirjem, pa pogledajte za plot, kjer rastejo koprive in ravno na tisti zemlji bi rastle najlepše solnčnice. Na slabi zemlji koprive ne rastejo. Rad bi poznal človeka, kateremu se srce ne razveseli, če vidi cvet te rastline in ga pogleda natančneje.

Nedozorjeni cvet pa je za kuhinjo izvrstna zelenjava (dna od cvetja) kakor na primer artišeka, špargel itd. Potem za fino pecivo je jedro tega semena posebna delikatesa.

Če pa pride huda zima, ne pozabite, da potrosite malim ptičkom, posebno senicam vsak dan nekaj takega božjega darul! V zadnjem času se nemški vinogradniški strokovnjaki priporočali, da tudi v vinogradu naj solnčnice gojijo in s tem senice vabijo, katere potem zasačijo in pobirajo pri trsu škodljive žuželke in zapredke grozdnihi črvov. Znano pa je, da senice grozdja ne zobljejo.

Zagrebski žitni trg. Minuli teden se je v Zagrebu zelo malo trgovalo s pšenico. Tudi mlini ne povprašujejo po pšenici, ker se pri skakovanju valute izogibljejo večjemu nakupu. Pšenične cene so se gibale med 1550—1620 K. Koruzo v Zagrebu živahno ponujajo in se došlo na trg precej mešane srbijanske koruze. Koruza se je tržila po 1200—1320 K, za prvovrstno blago se je ponujalo tudi več. — Kupčija z ovsom je bila slaba, ker se je vojaštvo preskrbelo s potrebnimi množinami. Slavonski oves je po 1150, prvovrstni celo po 1320 K. Promet z ječmenom, ki je po 1300 K, je bil zelo slab. Z ržjo sploh ni bilo trgovine. Moka nularica je po 24 K, otrobi pa po 100 K za 100 kg. Naš žitni izvoz je minuli teden nekoliko oživel in ste se pšenica in koruza podražili za 5—6 madžarskimi K pri kilogramu. Dosedaj nam je Madžarska na žitnem trgu močno konkurirala, a sedaj se je konkurenca polegla, ker letošnja žetev na Madžarskem daje slabe upe. Madžarski mlini zdaj niti ne izvažajo radi močno naraslih cen. Avstrija in Čehoslovaška zelo povprašujejo po naši moki.

Tržne cene v Mariboru. Dne 15. t. m. so bile v Mariboru sledeče tržne cene, ki veljajo v dinarjih: 1 kg govejega mesa 14—17, svežega jezika 12—14, vampov 5, pljuč 5, ledvic 12—14, možgan 12,50, parkljev 3—4, vimena 7—8, in loja 8—10; teletine 13—15, jetra 12—14, pljuča 12—14. Svinjetina: svinjskega mesa 20—22, sala 24,50, čreva mast 15, pljuča 8, jetra 11, ledvice 15, glava 10, noge 7, slanina sveža 20—22, slanina papricirana 25, prekajena 25, mast 24—25, prekajeno meso 27, prekajene noge 9, prekajen jezik 25, prekajena glava 12; 1 kg kozletine 16—18, 1 kg konjskega mesa 17—8, II 6,50. Kože: 1 konjska koža 88—100, 1 kg goveje kože 10,50, telečje 15, svinjske 4, gornjega usnja 90, podplatov 70. 1 piščanec 15—18, 1 kokoš 37, 1 raca 25—30, 1 gos 25—45, 1 golob 5, 1 kunec 8—17. 1 liter mleka 3, 1 kg sruovega masla 40, 1 jajce 1,25, 1 liter vina novega 10—14, starega 10—12, 1 liter piva 4,75—5,25, 1 liter žganja 22—25. 1 kg belega kruha 6, črnega 5, 1 žemlja 0,50, 1 kg jabolka 8, 1 kg posušenih sliv 10, 1 limona 0,75—1, 1 oranža 1—2,50, 1 kg rožičev 8, fig 15, dateljnov 30, mandeljnov 50, orehov 10, olušenih orehov 40, 1 kg kave I 50, II 40, pražene I 55, II 45, riža 5—11, sol 4, sladkor v kvintalu 15,50, v kockah 17,50, pšenični škrob 10, rižev škrob 25. 1 l jesiha 1,20—2, 1 l namiznega olja 25, bučnega 27—29, špirit denaturiran 14, mlo 14—15, pšenica 4,25, rž 3,50, ječmen 3,75, oves 4, koruza 4, proso 4, ajda 4, fižol 4—4,50, leča 14, 1 kg pšenične moke O 6,50, št. I 6,25, št. 6 5,50, prosena kaša 6, ješprenj 6, otrobi 2,50, koruzna moka 4, koruzni zdrob 5, pšenični zdrob 7 dinarjev.

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 16. 5. 1922. Od našega zadnjega poročila smo imeli le 12 dni brez deža in jutranja temperatura je znašala povprečno le 6—7 stopinj R. Iz navedenega je umevno, da vreme zadnjih 14 dni nikakor ni bilo ugodno razvoju hmeljske rastline. Stanje je torej prav različno; poleg 2 m visokih pogankov v posameznih žičnih nasadih se najdejo tudi vrtovi, v katerih je rastlina komaj vzklikla iz zemlje. — S hmeljem zasajena ploskev se je približno za 25 odstotkov povečala.

Lesne cene v naši državi. Od postaje nakladanja so sedaj v naši državi sledeče lesne cene v dinarjih: Hrastova debla (plohi) prvovrstno blago 750—1050, drugovrstno 400 do 600 din. kubični meter. Hrastovi plohi za furnir 1000 do 1300 din., kubični meter. Hrastovi plohi za furnir 1000 do 1300 dinarjev, najfinejši 2000—3500, hrastove fine deske do 5 cm debele 1250—2000, francoske doge 12.000—15.000 za 1000 komadov, hrastovi štafli 1500—2000, bukov les 500—900 javorjevi plohi 600—650, les za kurivo 1400—1650, oglje 6500—7500.

Dobava lesa za Srbijo. Na račun vojne odškodnine, ki jo dobimo od Nemčije, je naša vlada naročila za poskus 37 popolnoma lesenih hiš deloma v Nemčiji, deloma v Franciji. 27 takih lesenih hiš kot vzorec bo izdelala Francija, ostale pa Nemčija. Vse te, v inozemstvu naročene hiše so namenjene za obnovo v Srbiji. Ako bodo ti poskusi dobro izpadli, namerava naša vlada naročiti v inozemstvu še na stotine lesenih hiš. Ni nobenega dvoma, da bodo te hiše ugajale, kajti v Srbiji se zadovoljuje z vsako leseno kočuro. Namesto da bi naša modra beograjska vlada pustila zaslužek v lastni državi, kajti pri nas je gotovo najti dovolj podjetnikov, ki bi umeli zgraditi take lesene hiše, pa naroča iste v inozemstvu. Ali se to pravi podpirati domačo obrt in industrijo? Ali ni to narobe svet?

Razmere na Madžarskem lesnem trgu. Na madžarskem lesnem trgu je trgovina z lesom zelo slaba. Ako se že kje

sklene kaka lesna kupčija, je na tozadevni pogodbi napisana pripomba: Cene so tiste, kakor jih izkazuje dnevni kurz tistega dne, ko je bilo blago oddano. Nemška marka si je sicer v zadnjih dneh precej opomogla, toda v borznih krogih prevladuje mnenje, da se z Nemčijo pred koncem mesca junija ne bo dala skleniti nobena lesna kupčija, ker se še ne ve, kaj bo Francija naredila z Nemčijo. V Sremski Slavoniji in na Hrvaškem je v zalogi veliko lesa, ki pa ne more nikamor, ker je plova po Donavi in Savi popolnoma izostala. Tudi s Česko ne more Madžarska delati nobene lesne kupčije, ker je vrednost češke krone tako silno visoka. Med Madžarsko in Rumunijo je še lesna trgovina najbolj razvita. Tudi iz Jugoslavije ne more Madžarska skleniti nobene lesne kupčije, ker je les, ki bi prišel za izvoz v inozemstvo vsak dan dražji. Kot vzrok se navaja, da se sedaj mnogo lesa rabi za zgradbe v Beogradu, Bitolju in Skoplju. Italijani so nehali kupovati les v Bosni in Hercegovini, pač pa kupujejo rumunski les, istotako so storili nemški lesni trgovci. Le madžarske tovarne za izdelovanje pohištva so v zadnjem času nekoliko oživele, toda Madžarska kupuje svoj les v Rumuniji. V zadnjem času je neka ameriška delniška družba ustanovila v Budimpešti obširno tovarno za izdelovanje glasovirjev. Tudi je bila v Budimpešti ustanovljena večja tovarna za izdelovanje paraketov. Na Madžarskem bi imel les iz Jugoslavije sijano bodočnost, ako bi se prometne razmere, carinske razmere in sploh trgovsko-politične razmere v naši državi vsaj nekoliko zboljšale oziroma ustalile.

Seme za črni bor. Zelo težavno je dobivati seme črnega bora za pogozdovanje naših skalnatih krajev. Lesna trgovska tvrdka Dubravič je ustanovila na dalmatinskem otoku Brač pri Splitu posebno napravo za gojenje semen črnega bora. To seme je kaljivo do 95 odstotkov, kar je oblastveno potrjeno.

Cene za kurivo v Mariboru. 1 kubični meter trdih drv 90—100, mehkih 75, trboveljski premog 30, velenjski 17, 1 kg oglja 1,25, 1 liter petroleja 6, bencina 20, 1 kg karbida 3,90, 1 kg sveč 15.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 262—263, francoski frank stane 24,80, za 100 avstrijskih kron je plačati 2,80—2,93, za 100 čehoslovanskih kron 5,31—5,32, za 100 nemških mark 96—98 in za 100 laških lir 14,40 do 14,50 jugoslovanskih kron. V Curihi znaša vrednost naše krone 1,92 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone poskočila za 8 točk.

Dopisi.

Velika Nedelja. Tukaj se je poročil dne 7. maja t. l. trgovec g. Franc Medik z gđc. Antonijo Irgolič, delavno in navdušeno članico Dekliške zveze. Častitamo in želimo obilo sreče in blagoslova!

Zagorje. Rajhenburska Marijina družba napravi v nedeljo, dne 21. maja, majniški izlet v Zagorje. Ob 10. uri pridega in sv. maša. Vabljeni so na ta shod tudi Marijine družbe sosednih župnij!

Polzela. Prostovoljna požarna bramba na Polzeli priredi v nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne v prostorih g. Cimpermana na Polzeli tri burke enodejanke: «Kje je meja?», «Dva gluha» in «Damoklejev meč». Kdor se hoče enkrat pošteno nasmejati, naj pride ta dan na Polzelo. Po predstavi je prosta zabava z zanimivim vsposredom. Ker je čista dobiček namenjen za stavbo plezalnega stolpa, se vabijo ob blizu in daleč vsi prijatelji in dobrotniki gasilnega društva.

St. Janž pri Velenju. Kakor doslej, se vrši tudi letos na binkošno biljo običajna romarska procesija k Noviščici pri Gornjemgradu. Romarji se zbirajo v Rečici ob Savinji in odidejo od tam točno ob 3. uri popoldne.

Zagorje pri Pilštanju. Kakor že več let, obhajalo se bode «Zagorsko» s praznikom Vnebohoda do ponedeljka. Ze v sredo na god Pomočnice kristjanov dne 24. maja bo začetek in na praznik Vnebohoda dne 25. maja se začne tridnevnic v čast Zagorski M. B. in pa Lurški. Vodili jo bodo gospodje misijonarji iz Celja. Romantična pota in divni kraji črnozelenega Bohorja nudijo romarjem in turistom v cvetočem maju radost in veselje v pestri naravi in v starodavni romarski cerkvi zagorski pred baročnim prestolom-altarjem zavetje, uteho in pomoč pri nebeški materi Mariji. Pohitimo v Zagorje k Mariji!

Razne novice.

Po triletnem spanju umrl. V ameriskem mestu Fort Smith je pred tremi leti nek James Elinger zaspal tako trdno, da se od tistega časa ni več zbudil. Hrano so v njega vlivali in ga hranili na umeten način. Le redkokada je prišel za trenutek k zavesti, a kmalu je zopet zaspal. V bolnišnici, kjer je spal, so ga vesčas opazovali in si prizadevali, da bi ga ozdravili. Toda vse je bilo brezuspešno. Pred dnevi se je zopet zbudil, toda v par minutah je nato umrl. Zdravniška veda išče vzroke te čudne bolezni.

Osmešili so se. Iz Celovca se nam poroča: Tudi pri nas je bilo nekaj Slovencev, ki so izstopili iz katoliške Cerkve in so postali protestantje. Ti novo pečeni protestantje in odpadniki so šli s pravimi protestanti vred letos o Veliki noči k «večerji», ki jo protestanti imenujejo «Abendmahl». Umevno, da ta «večerja» ni nobeno obhajilo. Lutrovcu so se v cerkvi tem odpadnikom smejali in jih čudno gledali, ko so se v protestantovski cerkvi začeli prekrizavati, kajti pravi protestant se ne prekrizava. Najprej so ti bežaki zatajili svojo narodnost, potem svojo katoliško vero, sedaj so se še pa osmešili in so postali kakor kak izgubljen kužek, ki gre za vsakomur, kdor mu pomoli skorjico kruhal.

Jubilej vžigalice. Letos bo preteklo 90 let, odkar je kemik Friderik Kämmerer kot ujetnik izumil prve vžigalice iz fosfora. Živel je kot politični osumljenec dolgo vrsto let interniran v Hohenpagu na Nemškem. Ko je bil izpuščen iz ujetništva, je zaprosil za uradno dovoljenje, da bi smel svoj izum izkoristiti ter prodajati